

Repertoriumnummer

2025 /

Datum van uitspraak

11 december 2025

Rolnummer

2023/AB/467

Beslissing waartegen beroep

22/548/A

arbeidsrechtbank Leuven

5 juni 2023

Uitgifte

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - werkloosheid
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580 Ger.W.)

M. N. M. (hierna "**de heer M.**"),

appellant,
vertegenwoordigd door mr. V. F., advocaat te 3000 LEUVEN,

tegen:

RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING (hierna: "**RVA**"), openbare instelling, ON
0206.737.484, met kantoren te 1000 BRUSSEL, Keizerslaan 7,
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. JACOBS Chris loco mr. D. T., advocaat te 3000 LEUVEN,

****

I. De feiten, de oorspronkelijke vorderingen en het tussenarrest van 10 april 2025

Voor de uiteenzetting van de feiten en de oorspronkelijke vorderingen wordt verwezen naar de punten I en III van het tussenarrest van 10 april 2025, die hier als uitdrukkelijk hernomen moeten worden beschouwd.

Het beschikkend gedeelte van het tussenarrest van 10 april 2025 luidde als volgt:

"VI. De beslissing van het arbeidshof

Na schriftelijk advies van mevrouw N. V., Advocaat-generaal, en om de redenen hierboven uiteengezet, beslist het arbeidshof het volgende:

Het hoger beroep van de heer M. is ontvankelijk.

Het hoger beroep van de heer M. is gegrond in zoverre het bestreden vonnis de vordering van de heer M. niet ontvankelijk verklaarde. Het bestreden vonnis wordt op dit punt hervormd en de vordering van de heer M. wordt ontvankelijk verklaard.

Vervolgens, opnieuw wijzend inzake de ontvankelijke vordering van de heer M., beslist het arbeidshof het volgende en zegt het arbeidshof voor recht:

- *De heer M. heeft voor de **periode van 12 juli 2010 tot en met 31 juli 2017** en de **periode vanaf 8 april 2020** recht op uitkeringen als werknemer met gezinslast.*

*Voor de periode van **periode van 1 augustus 2017 tot en met 7 april 2020** heeft de heer M. slechts recht op uitkeringen als werknemer zonder gezinslast.*

In de mate dat de beslissingen van 10 januari 2022 en 13 september 2022 anders beslissen over het recht op uitkeringen, zijn deze niet naar recht verantwoord en worden deze vernietigd.

- *De heer M. wordt uitgesloten van het recht op uitkeringen gedurende een periode van 13 weken.*

De beslissingen van 10 januari 2022 en 13 september 2022 worden op dit punt dus bevestigd.

Vervolgens, alvorens verder ten gronde te beslissen over de terugvordering van de ten onrechte ontvangen uitkeringen, worden de debatten ambtshalve heropend zodat:

- *er becijferd kan worden welk bedrag aan werkloosheidsuitkeringen de heer M. ten onrechte heeft ontvangen voor de periode van 1 augustus 2017 tot en met 7 april 2020 (verschil tussen de uitkeringen als werknemer met gezinslast die hij heeft ontvangen en de uitkeringen als werknemer zonder gezinslast waarop hij voor die periode recht had);*
- *de nodige informatie kan bijgebracht worden omtrent de respectievelijke data waarop de werkloosheidsuitkeringen voor die periode betaald werden en standpunt kan ingenomen worden omtrent de respectievelijke aanvangsdata van de verjaringstermijn van 3 jaar;*
- *de partijen tenslotte standpunt kunnen innemen omtrent de datum waarop de RVA de terugbetaling van de ten onrechte ontvangen werkloosheidsuitkeringen heeft bevolen en de gevolgen daarvan voor de periode en het bedrag dat nog concreet kan teruggevorderd worden.*

Het arbeidshof stelt daartoe de volgende conclusietermijnen vast en zegt dat de partijen hun conclusies dienen neer te leggen en over te maken uiterlijk op de hieronder vermelde data:

- *Besluiten namens RVA: **10 juni 2025***
- *Besluiten namens de heer M.: **10 augustus 2025***
- *Synthesebesluiten namens RVA: **10 september 2025***

*De zaak wordt vervolgens voor verdere behandeling vastgesteld op de zitting van de 7de kamer van het Arbeidshof Brussel op **13 november 2025 om 14u30 voor een pleitduur van 20 minuten (zaal 0.6 - Poelaertplein 3 te 1000 Brussel).***

De stukken moeten ten laatste 15 dagen voor de rechtsdag bij de griffie neergelegd worden.

De beslissing over de kosten wordt aangehouden.”

II. De verdere procedure voor het arbeidshof

De RVA legde op 5 juni 2025 een “beroepsconclusie na tussenarrest” neer en op 20 augustus 2025 een “vervangende beroepsconclusie na tussenarrest”. In beide vordert de RVA nog het volgende:

“Het tussenarrest dd. 10.04.2025 verder uitwerkend:

Het vonnis a quo, wat de terugvordering betreft, deels te bevestigen.

*Appellant te veroordelen tot terugbetaling aan conluante van het bedrag van € **6.973,89.***

Kosten als naar recht.”

Voor de heer M. werd op 8 augustus 2025 een “beroepsconclusie na tussenarrest” neergelegd. Hierin vordert hij nog het volgende:

“Het tussenarrest d.d. 10/04/2025 verder uitwerkend;

- *In hoofdorde, te zeggen voor recht dat de vordering tot terugbetaling vanwege geïntimeerde verjaard is en conluant derhalve niet gehouden is tot terugbetaling.*
- *In ondergeschikte orde, te zeggen voor recht dat de vordering tot terugbetaling vanwege geïntimeerde deels verjaard is en conluant hoogstens gehouden kan zijn tot terugbetaling van het bedrag van 2.233,77 EUR.*

Geïntimeerde tenslotte te veroordelen tot betaling van alle kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, conform artikel 1022 Ger.W., begroot op 327,96 EUR in eerste aanleg en op 437,25 EUR in hoger beroep.

Geïntimeerde te veroordelen tot betaling van de rolrechten, na hiertoe te zijn uitgenodigd door de FOD Financiën.”

Door de RVA werden bijkomende stukken neergelegd m.b.t. de door de RVA uitgevoerde herberekening.¹

De zaak werd vervolgens behandeld op de zitting van 13 november 2025 tijdens dewelke de partijen de gelegenheid kregen hun standpunt uiteen te zetten. Hierna werden de debatten gesloten. Mevrouw N. V., Advocaat-generaal, heeft vervolgens een mondeling advies gegeven, waarop door geen van de beide partijen nog gerepliceerd werd. De zaak werd daarna in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op 11 december 2025.

Het hof heeft kennis genomen van de stukken van de rechtspleging en heeft toepassing gemaakt van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

III. De verdere beoordeling van het geschil door het arbeidshof

In het tussenarrest werd beslist dat enkel voor de periode van 1 augustus 2017 tot en met 7 april 2020 de uitsluiting van de heer M. door de RVA van het recht op werkloosheidsuitkeringen als werknemer met gezinslast terecht was. Tevens werd aangegeven dat enkel voor die periode er een terugvordering kon plaatsvinden (voor wat betreft het verschil tussen de ontvangen werkloosheidsuitkeringen als werknemer met gezinslast en de werkloosheidsuitkeringen als werknemer zonder gezinslast) in de mate dat het recht van de RVA om te terugbetaling te bevelen niet verjaard was. Tevens besliste het arbeidshof in het tussenarrest dat het recht van de RVA om de terugbetaling van de onverschuldigd betaalde werkloosheidsuitkeringen te bevelen, beperkt is tot de normale termijn van 3 jaar.

De RVA heeft een herberekening gemaakt en komt uit op een bedrag van 6.973,89 euro. Uit de details van deze herberekening blijkt dat dit bedrag concreet betrekking heeft op het verschil in de ontvangen werkloosheidsuitkeringen als werknemer met gezinslast met deze als werknemer zonder gezinslast en dit concreet voor de periode gaande van de maand december 2018 tot en de maand februari 2020. Voor de periode vanaf 1 maart 2020 tot en met 7 april 2020 wordt door de RVA dus niets meer gevorderd². Voor de periode gaande van 1 augustus 2017 tot en met 30 november 2018 wordt er door de RVA evenmin iets gevorderd. In conclusie preciseert de RVA dat de terugvordering bevolen werd met de beslissing C29 van 10 januari 2022 en dat wanneer toepassing wordt gemaakt van de verjaringstermijn van 3 jaar, de terugvordering van de werkloosheidsuitkeringen voor de maanden voorafgaand aan de maand december 2018 dus verjaard was.

---

¹ Stuk 13 RVA

² In het “gedetailleerd overzicht van de ten onrechte ontvangen bedragen”(stuk 13, deel 2 RVA) worden ook nog de maanden maart 2020 en april 2020 vermeld, doch bij deze maanden wordt in de kolom “onverschuldigd” als bedrag “0,00” vermeld zodat er voor deze maanden niets teruggevorderd wordt.

De heer M. voert aan dat de beslissing van 10 januari 2022 niet beschouwd mag worden als het ogenblik dat de terugbetaling werd bevolen aan de heer M. Hij voert aan dat het arbeidshof in het tussenarrest reeds definitief beslist heeft dat geen bewijs voorligt van enige kennisgeving van deze beslissing en de navolgende beslissingen van 25 juli 2022 en 13 september 2022 en dat bij gebrek aan bewijs van de datum van die kennisgeving de beroepstermijn niet is ingegaan. Hij houdt voor dat dezelfde redenering gemaakt moet worden voor wat betreft de datum van terugvordering. Aldus houdt hij voor nooit enige gemotiveerde beslissing te hebben ontvangen die aan de grondslag van de terugvordering ligt zodat er geen sprake kan zijn van enig bevel tot betaling. Om die reden meent hij dat de volledige terugvordering verjaard is. Ondergeschikt meent hij dat de terugvordering slechts bevolen werd op 25 juli 2022, zodat er alleszins een gedeeltelijke verjaring is.

Het arbeidshof heeft in het tussenarrest inderdaad beslist dat er van de brieven van 10 januari 2022 (C29), 25 juli 2022 (C31 + C32) en 13 september 2022 (C29, behoud beslissing van 10 januari 2022) die in dit dossier voorliggen inderdaad door de RVA geen bewijs wordt bijgebracht van de datum van kennisgeving van deze beslissingen aan de heer M. Om die reden besliste het arbeidshof in het tussenarrest in toepassing van art. 7 §11, tweede lid Besluitwet Maatschappelijke Zekerheid en art. 23 Handvest van de Sociaal Verzekerde dat de termijn van 3 maanden om tegen deze beslissingen hoger beroep aan te tekenen niet is ingegaan. Het beroep dat de heer M. bij de arbeidsrechtbank instelde tegen deze beslissingen werd op basis daarvan door het arbeidshof ontvankelijk bevonden. Ten onrechte meent de heer M. dat hieruit verdere conclusies getrokken kunnen worden voor wat betreft de verjaring van de terugvordering. Dat de RVA in het kader van de discussie over de ontvankelijkheid van het beroep dat door de heer M. bij de arbeidsrechtbank werd aangetekend tegen de bestreden beslissingen niet kan aantonen op welke datum deze beslissingen ter kennis werden gebracht aan de heer M., betekent niet dat de terugvordering niet daadwerkelijk bevolen werd door de RVA. De RVA is een administratie die zelfstandig een administratieve beslissing kan nemen tot terugvordering van ten onrechte uitbetaalde sommen, beslissing die geldt als uitvoerbare titel (zie en vgl. GwH 20 oktober 2009, nr. 162/2009, www.const-court.be). Dit blijkt ook uit art. 170 Werkloosheidsbesluit dat bepaalt dat de terugvordering van de onrechtmatig betaalde sommen *wordt bevolen* door de directeur. Uit het administratief dossier dat door de RVA wordt bijgebracht, blijkt duidelijk dat de RVA op 10 januari 2022 de terugvordering heeft bevolen van de sommen die de heer M. onterecht heeft ontvangen. In de beslissing wordt immers letterlijk vermeld: *“Met deze brief deel ik u mee dat ik heb besloten: [...] om het verschil tussen de uitkeringen die u onrechtmatig ontving als werknemer met gezinslast en de uitkeringen waar u wettelijk gezien recht op had als werknemer zonder gezinslast van 12.07.2010 tot en met 31.10.2021 terug te vorderen (artikelen 169 en 170 van het voormeld koninklijk besluit)”*. De brief van 10 januari 2022 vermeldt als periode van terugvordering 12 juli 2010 tot en met 31 oktober 2021. De periode die door het arbeidshof weerhouden werd, nl. 1 augustus 2017 tot en met 7 april 2020, ligt ontegensprekelijk besloten in deze periode. Aldus besluit het arbeidshof dat de RVA wel degelijk op 10 januari 2022 de terugvordering van de onterecht ontvangen sommen heeft bevolen.

De brief van 25 juli 2022 preciseert -met verwijzing naar de beslissing van 10 januari 2022- enkel het concreet terug te betalen bedrag, de berekeningswijze ervan en de betalingsmodaliteiten. Dat het bedrag maar later meegedeeld wordt, doet geen afbreuk aan het feit dat de terugbetaling reeds eerder bevolen werd. De concretisering van het teruggevorderde bedrag in een afzonderlijke brief van latere datum, heeft enkel een gevolg voor wat betreft de termijn om beroep aan te tekenen tegen de beslissing die door de RVA genomen werd. Art. 15 Handvest van de Sociaal Verzekerde bepaalt immers uitdrukkelijk dat de beslissingen tot terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen o.a. *“het totale bedrag van wat onverschuldigd is betaald, alsmede de berekeningswijze ervan”* moeten bevatten en dat *“indien de beslissing de in het eerste lid genoemde vermeldingen niet bevat, gaat de termijn om een voorziening in te stellen niet in”* (zie en vgl. Cass. 12 oktober 2020, S.20.0004.F, <https://juportal.be>).

Het arbeidshof heeft, zoals ook terecht werd geadviseerd door mevrouw de Advocaat-generaal, de beslissing die door de RVA op 10 januari 2022 genomen werd, niet vernietigd omdat zij onregelmatig zou zijn, in de zin dat er bv. sprake was van een schending van de hoorplicht of een schending van de motiveringsplicht. In dergelijk geval kan de vernietigde beslissing geen gevolgen meer hebben (zie en vgl. concl. Adv.-gen. GENICOT bij Cass. 20 mei 2019, S.16.0094.F, <https://juportal.be>). Dit is hier niet het geval. De beslissing van de RVA van 10 januari 2022 blijft behouden in het rechtsverkeer voor wat betreft de gedeelten ervan die door het arbeidshof bevestigd werden (zoals: terechte uitsluiting voor de periode 1 augustus 2017 tot en met 7 april 2020). Aldus blijft ook vaststaan dat de RVA op 10 januari 2022 de terugvordering van de onterecht ontvangen werkloosheidsuitkeringen heeft bevolen.

Zoals reeds beslist werd in het tussenarrest kan -aangezien het bestaan van arglist of bedrog in hoofde van de heer M. niet bewezen is- geen toepassing gemaakt worden van de 5-jarige verjaringstermijn. De verjaringstermijn is beperkt tot de normale 3-jarige verjaringstermijn.

De verjaringstermijn gaat in de eerste dag van het kalenderkwartaal dat volgt op dat waarin de uitbetaling gedaan werd. (zie art. 7, § 13 Besluitwet Maatschappelijke Zekerheid).

Overeenkomstig art. 161 Werkloosheidsbesluit worden de uitkeringen eenmaal per maand na vervallen termijn betaald. Dit betekent dat de werkloosheidsuitkeringen voor een bepaalde maand in principe bij het begin van de volgende maand betaald worden. De RVA geeft in conclusie aan dat de exacte data waarop de betalingen gebeurd zijn niet meer beschikbaar zijn in zijn systemen. Met verwijzing naar de hierboven aangehaalde bepaling stelt de RVA dat mag aangenomen worden dat de uitkeringen betaald werden op de eerste reglementair toegelaten dag (= eerste dag van de maand volgend op de maand waarop de uitkeringen betrekking hebben). Dit wordt door de heer M., die zelf ook geen informatie bijbrengt omtrent de exacte betaaldatum, als dusdanig niet betwist.

Concreet betekent dit alles dat de terugvordering van de werkloosheidsuitkeringen die door de heer M. ontvangen werden voor de maanden voorafgaand aan de maand december 2018, op 10 januari 2022, zijnde de datum waarop de terugvordering bevolen werd, onherroepelijk verjaard was, nl.:

- Werkloosheidsuitkeringen augustus 2017 > betaald in september 2017 > verjaring vanaf 1 oktober 2017 (= 1ste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin de uitbetaling gedaan werd) > verjaring na 3 jaar op 1 oktober 2020;
- ...
- Werkloosheidsuitkeringen november 2018 > betaald in december 2018 > verjaring vanaf 1 januari 2019 (= 1ste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin de uitbetaling gedaan werd) > verjaring na 3 jaar op 1 januari 2022.

De terugvordering van de werkloosheidsuitkeringen die door de heer M. ontvangen werden voor de maand december 2018 (verjaringstermijn voor terugvordering vangt aan op 1 april 2019) en alle daarop volgende maanden was daarentegen op 10 januari 2022 nog niet verjaard, nl.:

- Werkloosheidsuitkeringen december 2018 > betaald in januari 2019 > verjaring vanaf 1 april 2019 (= 1ste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin de uitbetaling gedaan werd) > pas verjaring na 3 jaar op 1 april 2022;
- Werkloosheidsuitkeringen januari 2019 > betaald in februari 2019 > verjaring vanaf 1 april 2019 (= 1ste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin de uitbetaling gedaan werd) > pas verjaring na 3 jaar op 1 april 2022;
- ...
- Werkloosheidsuitkeringen februari 2020 > betaald in maart 2020 > verjaring vanaf 1 april 2020 (= 1ste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin de uitbetaling gedaan werd) > verjaring pas na 3 jaar op 1 april 2023.

Aangezien:

- enkel voor de periode van 1 augustus 2017 tot en met 7 april 2020 de uitsluiting van de heer M. door de RVA van het recht op werkloosheidsuitkeringen als werknemer met gezinslast terecht was;
- de terugvordering van de werkloosheidsuitkeringen die door de heer M. onterecht ontvangen werden voor de maanden voorafgaand aan de maand december 2018, op 10 januari 2022, zijnde de datum waarop de terugvordering bevolen werd, onherroepelijk verjaard was; en
- de RVA in zijn eigen herbecijfering niets meer vordert voor de periode vanaf 1 maart 2020 tot en met 7 april 2020;

moet besloten worden dat:

- de RVA in zijn beslissing van 10 januari 2022 ten onrechte overging tot terugvordering voor de volledige periode van 12 juli 2010 tot en met 31 oktober 2021; en

- enkel de terugvordering van het verschil tussen de ontvangen werkloosheidsuitkeringen als werknemer met gezinslast en deze als werknemer zonder gezinslast voor de periode gaande van de maand december 2018 tot en met de maand februari 2020 naar recht verantwoord is.

Het door de RVA vooropgestelde bedrag van 6.973,89 euro komt het arbeidshof aldus correct voor.

Dit betekent dat de arbeidsrechtbank ten onrechte de oorspronkelijke tegenvordering van de RVA integraal gegrond heeft verklaard voor een bedrag van 28.948,67 euro.

De terugvordering die de heer M. verschuldigd is aan de RVA wordt beperkt tot 6.973,89 euro. De tegenvordering van de RVA is bijgevolg slechts gegrond voor dit bedrag en de heer M. wordt veroordeeld tot terugbetaling van dit bedrag aan de RVA.

IV. De beslissing van het arbeidshof

Het tussenarrest van 10 april 2025 verder uitwerkend, na eensluidend mondeling advies van mevrouw N. V., Advocaat-generaal en om de redenen hierboven uiteengezet, beslist het arbeidshof het volgende:

Het hoger beroep van de heer M. is verder als volgt gegrond en het bestreden vonnis wordt zodoende verder hervormd:

Het arbeidshof zegt voor recht dat enkel de terugvordering van het verschil tussen de ontvangen werkloosheidsuitkeringen als werknemer met gezinslast en deze als werknemer zonder gezinslast voor de periode gaande van de maand december 2018 tot en met de maand februari 2020 naar recht verantwoord is. De terugvordering die de heer M. verschuldigd is aan de RVA wordt aldus beperkt tot die periode, zijnde een bedrag van 6.973,89 euro.

De tegenvordering van de RVA is bijgevolg slechts gegrond voor het bedrag van 6.973,89 euro.

De heer M. wordt veroordeeld tot terugbetaling van dit bedrag van 6.973,89 euro aan de RVA.

Het bestreden vonnis wordt zodoende enkel bevestigd waar dit de tegenvordering van de RVA ontvankelijk verklaarde en de RVA veroordeelde tot de kosten van het geding.

Het arbeidshof veroordeelt in overeenstemming met art. 1017, 2de lid Ger.W. de RVA tot de kosten van het geding in hoger beroep en vereffent deze als volgt:

- de kosten van de partijen, voor de heer M. vereffend op het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding in graad van beroep, zijnde 457,59 euro;
- de bijdrage van 24,00 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, verschuldigd voor de procedure in hoger beroep.

Dit arrest wordt gewezen en ondertekend door:

A. G., raadsheer

J. B., raadsheer in sociale zaken, werkgever

E. D., raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende

Bijgestaan door I. M., griffier

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van 11 december 2025 van de 7de kamer waar aanwezig waren:

A. G., raadsheer

I. M., griffier